Katalikai turi naujenti kad ją sauktu ir pasiventinimas del katalikų spaudos sustiprinimo bus naudingas Dievui ir pačiai Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinių indų ir net negu bažnytinės apeigos. Pakol to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėtis sulaukti spaudos kuri atatiktų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skaityti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Killian.

Organas Amerikos Lietuvių
Ryme Katalikų Sventa
Juozapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— Iszja —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams $4.00
Užrubežy metams $5.00
DARBININKAS
366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 656.

VOL. IX, No. 7. KETVIRTADIENIS, GRUSIO 17 D., 1924. Kaina 4 centai

Darbas ir koperacija

VERŽIASI PRIE VALDŽIOS.

London. — Anglijos Darbo Partija veržiasi prie valdžios. Parlamente Darbo Partija padarė inešimą reikšti valdžiai nepasitikėjimą. Šitą ministerių kabinetą nuvertus spėjama karalius ne kitą ką pakvies sudaryti kabinetą, kaip tik Darbo Partijos vadą McDonaldą. Jisai kalbėdamas apie dabartinės valdžios darbus ir apie Darbo Partijos plenus be kitko pasakė, kad dabartinė Anglijos valdžia neturėjo nusistatymo Europos reikaluose ir per ištisus metus Anglijos įntaka turėjo mažiau vertės, negu rezultatai pastarųjų rinkimų į parlamentą. Dabartinę Europos padėtį McDonald sulygino su padėtimi 1912 m. kada tautos lenktyniavo ginklavimuose. Dabargi dar biauriau su ginklavimusi, nes dabar Europoj ginkluotų kareivių yra 1,000,000 daugiau, negu buvo prieš karą, nors Vokietijos didžiulės armijos nėra likę.

Turbūt visai netolimoje ateityje Anglijoje bus sudarytas ministerių kabinetas iš Darbo Partijos veikėjų.

APVOGĖ BANKĄ.

ST. LOUIS, Mo. — Šeši ginkluoti vyrai iš West End Trust & Savings Bank atėmė $26,850. Bankas randasi vidurmiestyje. Apiplėšimas tęsėsi tik vieną minutą.

SULAIKĖ VIENUOLES.

NEW YORK. — Ant Ellis salos tapo sulaikytos 8 vienuolės dominikietės Jos atvyko iš Italijos. Sulaikytos delto, kad Italijos kvota išbaigta. Vienuolės vyko į New Jersey valstiją.

LAWRENCE, MASS.

Sekmadienio vakare, sausio 20 d. 7 val. 30 m., parapijos salėje, L. D. K. S. Centro pirmininkas Dr. K Pakštas sako prakalbą apie darbininkų klausimą ir įspūdžius iš Lietuvos

Visi prašomi atsilankyti.

INDIJONŲ UŽDARBIAI.

WASHINGTON. — Taip vadinamieji Novajo indijonai pereitais metais uždirbo $150,000 savo garsiomis antklodėmis. Tų indijonų padėtis gerėja. Per pastaruosius penkis metus avių auginimas pagerėjo 100 nuoš.

MIRĖ SENIAUSIAS STUDENTAS.

LAWRENCE, Kansas. — Frank Weaver, Kansas universiteto seniausias studentas, mirė. Jis buvo civilio karo veteranas. Pereitą vasarą jis turėdamas 81 metus amžiaus Kansas universitete baigė teisių skyrių.

IŠ MŪSŲ CENTRO

Kultūros Vajus — Šviesos Kelionė.

Sausio 20 d. vakare kun. Bereišio par. Detroit, Mich.

Sausio 20 d. po sumos kun. Jonaičio par. Detroit, Mich.

Sausio 20 d. vakare Town of Lake Chicagojė.

Sausio 21 d. kun. Cizausko par. Detroit, Mich.

Sausio 2 4ir 25 d. Niagra Falls, N. Y.

Sausio 26-27 dd. Rochester, N. Y.

Sausio 28-29 dd. Binghampton, N. Y.

Sausio 30 d. Forest City, Pa.

Vasario 3 d. Scranton, Pa. kun. Lapatos par. po sumos.

Vasario 3 d Scranton, Pa. kun. Kuro par. vakare.

Vasario 10 d. Pittston, Pa. kun. J. Kasakaičio par.

Kolonijos, kurios gavote laiškus prakalbų reikalu ir dar neatsakė, malonėkite pasiskubinti atsakyti. Jei reikėtų plakatų, praneškite. Kalbėtojai bus nesenai atvykę iš Lietuvos. Kolonijos yra prašomos rūpestingai prie tų prakalbų prisirengti, suruošiant programą ir sutraukiant žmonių kuo daugiausiai.

Už darbą atlygins Dievas, Tauta pasakys ačiū, patys pasidžiaugsime gražiomis pasekmėmis.

Fed. Sekretoriatas
2201 W. 22-nd St.,
Chicago, Illinois.

Amerika Europos Politikoj

IŠPLAUKĖ LIETUVOS REIKALAIS.

New York. — Sausio 16 d. laivu "Paris" išplaukė į Genevą, Šveicarijoj, Amerikos diplomatas Norman H. Davis pirmininkauti komisijai Klaipėdos klausimui išrišti. Jį pakvietė ton vieton Tautų Lyga. Norman H. Davis yra buvęs Suv. Valstijų Wilsono kabinete Valstybės Departmento pasekretorius ir finansinis patarėjas prie taikos konferencijos Versaliuose. Jis išvažiuodamas štai ką pareiškė:

"Tautų Lygos Taryba kreipėsi į mane prašydama apsiimti pirmininkauti komisijai iš trijų narių, kurie paskirti Klaipėdos krašto klausimui išrišti. Remiantis Versalių taikos sutartimi vokiečiai to krašto atsižadėjo visokių teisių ir pretenzijų į Klaipėdos kraštą. To krašto padėtis neišspręsta ikšiol, bet dabar ji valdo Lietuva ir ji turi tame klausime gyvą interesą, nes tas uostas yra jai vienintėle išeiga į jūres. Lenkija stato pretenzijų prie Klaipėdos, nes ji guli Nemuno gale, o ta upė yra plaukiojama."

(*Boston Herald* utarninke tame reikale turėjo editorialą ir pasmerkė Lenkijos gobšumą, kuri gavusi Danciga ir neteisėtai pagrobusi Vilnių dar kišasi prie Klaipėdos).

FRANKAS TEBESMUNKA.

Paryžius.—Francijos valdžia ir visuomenė visai nesmagiai jaučiasi del nuolatinio franko puolimo. Laikraštis "La Libertė" rašydamas apie Francijos finansus vartoja žodį "paniką." Francūzams ypač pikta ir skaudu, kad Italijos liros, Belgijos frankas, Ispanijos pezeta, Holandijos florinas kilstelėjo, kuomet Francijos frankas smuktelėjo. Be to francūzai daug kalba apie Anglijos Darbo Partijos inėjimą valdžion, o toji partija yra labai priešinga francūzų militarizmui.

PAGALIOS IŠRIŠO.

LONDON. — Garsusis Fiume klausimas tapo pagalios išrištas. Del šito miesto tąsynės ėjo tarp Jugo-Slavijos ir Italijos. Abi šali savinosi tą miestą. Kad vilkas būtų sotus ir avis čiela, tai pats miestas paliekama Italijai, o jo uostas tenka Jugo-Slavijai. Šituo padalinimu turbūt baigsis ginčai tarp tų šalių.

PRIPAŽINO

ATĖNAI. — Anglijos valdžia pripažino naujai įsisteigusią Graikijos valdžią.

AMERIKONAI JAU VEIKIA.

Paryžius.—Amerikos atstovai reparacijų komisijoj jau pradėjo veikti. Amerikonas tapo tos komisijos pirmininku. Juo yra Big.-Gen. Charles G. Dawes. Antras amerikonas, ineinąs komisijon, yra Young.

Amerikonas Dawes, užėmęs vietą, pasakė prakalbą. Aiškiai pasakė stojąs prieš Vokietijos smaugimą.

Toji alijantų reparacijų komisija turi nustatyti, kiek Vokietija išgali ir kiek privalo mokėti kontribucijos. Tai amerikonas Dawes nurodė, kad reikia leisti Vokietijai atsistoti ant kojų, o paskui žiūrėti ką ji galės mokėti. Reikia, - sakė gen. Dawes leisti Vokietijai nustatyti savo marką, sąpbalansuoti biudžetą.

Amerikonas [illegible] reparacijų komisijoj ir Amerikono dalyvavimas Klaipėdos klausimo rišimo komisijoj yra neoficialūs. Tečiau jų žodis turės didelės intakos, sudarys tokią opiniją, kuriai vargu kas galės drįsti priešintis.

VĖL ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Tokio. — Po ištikusio baisaus žemės drebėjimo Japonijos sostinėj Tokioj ir jos uoste Jokohamoj pereitą rugsėjo mėnesį, vis atsitikdavo mažesnių žemės drebėjimų. Bet sausio 15 d. ištiko vėl toks žemės drebėjimas, kad žuvo apie 50 žmonių, daug sužeista ir keletas likusių nuo pereito žemės drebėjimo namų griuvo, teip-gi trūko vandens dūdos.

ČEKIJA AIŠKINSIS ANGLIJAI.

LONDON. — Čekijos užsienio reikalų ministeris Benešas šią savaitę vyks Londonan pasiaiškinti Anglijai. Matysis su dabartiniu Anglijos užsienio reikalų ministeriu Curzonu ir su Darbo Partijos vadu McDonald.

Anglijoj pasidarė neaiškumas del Čekijos sutarčių su Francija. Pragoj, Čekijos sostinėj, atsirado daug Francijos karininkų, Čekijos generalis štabas atsidūrė francūzų kontrolėn, Čekijos ginklų dirbtuvės teip-gi atsidūrė francūzų kontrolėn.

Benešas aiškins Anglijai, kad Čekija ne narys Centralės Europos bloko po Francijos hegemonija.

Anglijos Darbo Partija nepakenčia Francijos hegemonijos Europoj ir ji inėjus valdžion darys žygius prie Franciją.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS.

(Eltos pranešimai)

VILNIUS XII—22. **Renka savanorius.** Kaip praneša "Dziennik Wilenski," atvykę iš Minsko komunistai Vilniaus krašte renką gudų karuomenei laisvanorius.

Pagiežos ašaros. "Dziennik Wilenski" rašo, turįs žinių, kad buvęs Švenčionių džiakonas kun. Petronis būsiąs paskirtas Ašmenon. Dienraštis labai apgailestauja, kad del tokio paskyrimo visa Ašmenos apskr. būsianti lietuvių gudų įtakoj, nes ir dabar jau ten esą perdang lietuvių ir gudų kunigų.

Surašinėja stačiatikius. Kai kuriuose Vilniaus miesto rajonuose Vilniaus policija uoliai surašinėja stačiatikius gyventojus. Surašinėjimo priežastis nežinoma.

Mokinių koncertas. Gruodžio 16 d. Vytauto Didžiojo gimnazijoj buvo surengtas mokinių koncertas. Koncertą [illegible] mokytojai ir vienas kitas mokinių tėvų. Šio koncerto ypatybė buvo ta, kad jame pirmą kartą plačiau pasirodė mokinių orkestras, muzikos mokytojo p. Grinkevičiaus vedamas. Tas orkestras patraukė daugumą svečių, nes kiekvienam rūpėjo patirti savo gimnazijos mokinių pasidarbavimas šioje srity.

Redaktoriaus bylos. Gruodžio 18 d. taikos teismas turėjo nagrinėti "Ziemia Ojczysta" redaktoriaus Tado Jasaus bylą, kuris kaltinamas ir 263 B. K. straipsnio.

Tas pats redaktorius šiomis dienomis yra gavęs kaltinamąjį aktą naujoj byloj. Šiuo žygiu kaltinama iš 532 ir 533 B. K. straipsnių už išspausdinimą "Ziemia Ojczysta" Nr. 23 straipsnio "Robota Judaszow," kur randama valdininkų įžeidimas.

Suomis tyrinėja lietuvių ornamentiką. Šiomis dienomis apsilankė Lietuvių Mokslo Draugijoj suomis filosofijos d-ras I. Manninen, įgaunių tautos muziejaus Dorpate direktorius, kurs buvo čion atvykęs tyrinėti lietuvių tautos drabužius ir jų ornamentiką jai palyginti su įgaunių drabužiais. Jam labai patiko turimųjų Mokslo Draugijoj lietuvių juostų ir prijuosčių ornamentika: jis negalėjo, kaip pats išsireiškė, ta ornamentika atšlgerėti. Tokių gražių juostų ir prijuosčių, jis mano, niekur kitur negalima esą rasti; jos esą savo ornamentika ir spalvų suderinimu tikrų dailininkų darbas. Moteriškų sijonų, marškinių, prijuosčių daugelio juostų ir kt. jis nutraukė fotografijas.

("Lietuva")

JURBARKAS. Gruod. mėn. 3 d. buvo paskelbti Jurbarko dvaro išdalinimo rezultatai. Paskaitę vieni verkia, kiti pyksta, o tokių, kurie dėkotų, maža tėra, nors jiems ir geri kąsniai teko. Man žemės visai nepaskyrė, nes aš neprašiau, todel aš ir nepykstu. Bet mane "dyvai" ima, kuriems galams rusų cerkvės reikalams paskirta rodos keli ektarai sodo. Rusų Jurbarke buvo, galima sakyti pusantro žmogaus, ir toji maža cerkvelė, buvo paties kunigaikščio Vasilčikovo reikalams statyta, bet ne gyventojams, nes ir prieš karą jų (rusų) čia nebuvo. Tuo tarpu gimnazijos plėtimuisi tos cerkvės palikimas būtų didele kliūtimi. Ypačiai, jei bus statomi nauji rūmai. Taigi šį Raseinių apskrities žemės komisijos sprendimą reikia būtinai atitaisyti.

Toliau, kuriems galams suteikiama yra Taikos Teisėjui, kaipo tokiam, galas parko, sodas, lankutė ir keli namai. Toks sodo (parko) paskirstymas nuolat trukdytų "Šaulės" Draugijai laikyti tvarkoje parką ir be to, kaikų gimnazijos [illegible] Federacijos skyrius [illegible] valdyba [illegible] atiduoti šį netikslumą ir visą sodną (parką) pavesti "Šaulės" Draugijai.

Norėčiau dar ką parašyti apie Federacijos skyrių, bet nėra ko, nes apie jo veikimą čia niekas negirdi. Gal ponai federantai gana prakaituoja, bet nei aš, nei mano pati, nei vaikai apie tai nieko nežinom. Nesenai čia buvo atvažiavęs valstiečių liaudininkų agitatorius; pavardės jo gerai nežinau, rodos, Šleivė ar Šleivys... jau to gerai nepasakysiu. Atsimenu tik kad visas apžėlęs, atrodo lyg ir nesiprausęs. Žydeliai jį maloniai sutiko ir davė Talmud-toro mokykloj pranešimą daryti. Klausytojų dauguma buvo žydeliai; žmonės nėja, sako, dar kokio brud... gali gauti.

ŠVĖKŠNA. Prieš porą metų Švėkšnos parapija savo krikščioniškomis organizacijomis buvo garsi ne tik Žemaičiuose, bet ir visoje Lietuvoje. Beveik visi luomai (išskyrus gr. Plioterį ir kelius jo pataikūnus), t. y. darbininkai, ūkininkai ir kiti, buvo susispietę į kr. dem. partijos skyrių, į kurį a. a. kun. Šarka savo pavyzdingumu ir mandagumu visus traukte traukė. Švėkšniškiai dar ilgai, ilgai jo vardą su pagarba minėjo ir pamiršti negalės.

Mirus dar jaunam, bet nenuilstamam Dievo ir Tėvynės didvyriui, a. a. kun. Šarkai, sykiu ir Švėkšniškiai, it bitelės be bitinėlio likusios, pradėjo krikti, ypačiai atvažiavus kun. Dakinačiui ir užplūdus pažangininkų bangai, organizacija visai pakriko. Tikt darbininkai, stodami skersai kelio tai pažangininkų bangai, susispietė L. D. Feder. skyrinn, kuriame bendromis pajėgomis kovą laimėjo ir ligi šios dienos tirtai laikosi. Sakoma: "nėra jo blogo, kas neišeitų į gerą." Išvažiavus karštam pažangininkui kun. Dakinavičiui ir atvažiavus jo papėdininkui kun. Gurauskui, darbininkų organizacija dar labiau sutvirtėjo, nes kun. Gurauskas, įeidamas L. D. Fed. skyriaus valdybon aktingai veiika darbininkų organizacijoje. Pažymėtina skyriaus sekretorė dr. N. Petkienė, kuri nuolat judina skyriaus veikimą, atlikdama visus skyriaus susirašinėjimo ir kitus darbus.

Dievė padėk!

SKAUDVILĖ. Tauragės apskrities. Socialistai labai mėgsta monopolizuoti žmonijos kultūrinimo darbą, bet gyvenimo praktikoj, užuot kultūrą skleidę, jį trukdo. Tai nemaža rodo (iliustruoja) socialistinės Skaudvilės valsčiaus savivaldybės visuomenės "darbuotė."

Kada kitų valsčių savivaldybės, kaip girdėti, jau nebe nuo šiandien rūpinasi žmonių blaivinimu, tuo tikslu, pasinaudoję tam tikrais įstatymais arba visai uždaro svaigiųjų gėralų įstaigas, arba žymiai aprėžia jų skaičių, taisyklės savivaldybės dėka, turime "ant kiekvieno žingsnio" įvairios rūšies svaigiųjų gėralų įstaigų—traktierių, išnešamų krautuvių, alinių, net pilstytuvę.

Buvo tikėtasi, kad ateinantiems metams žymiai bus sumažintas svaig. gėralų įstaigų skaičius, bet, deja, apsirikta! (Jei nebūtų smuklių, tai kur "prisiglaustų" mūsų ponas valsč. viršaitis, kurs, kaip žmonės plačiai šneka, nelieja pro burną "rojaus skystimo lį").

Paimkim mokyklas. Kas čia daros? Š. m. gruodžio m. 3 d. trikomplektinės (trijų mokytojų) mokyklos, kurion yra susibūrę visos Skaudvilės apylinkės vaikai, vedėjas paleido vaikus "atostogoms," nes nekūrinamoj šaltoj mokykloj negi galima mokyti vaikus.

Tiesa, ilgiau mokytojui paprašius valsčiaus "ponas" medžių atvežta, bet tokių drūtų ("storų") kad mokyklos sargas (moteris) negali nei jų supiaustyti, nei sukapoti; tuo darbui galėtų pasisamdyti žmogų, bet gaudama 25 litus mėnesui algos, argi gali tai įvykdyti?!

Tuo tarpu valsč. raštinės (cicilikėlis) gauna mėnesinę 180 litų, turi dar 4 pagelbininkus (čia reikėtų Valdžiai įsimaišyti ir sumažinti "etatus" (raštininkų skaičių), kurie taip pat gerai gauna. Tai bent socialistų lygybė!

Dar yra daugiau trūkumų, apie kurios šiuo atveju nebe minėsiu.

Iš to aiški išvada: labai prieš kiai pasielgė krikšč. organizacijų konferencijos, reikalaudamos iš Seimo susiaurinti tas "kultūrtregėriams" ("kultūros nešėjams") veikimo [illegible]

(Kauno "Darbininkas")

"DARBININKO" 1924-TŲ METŲ KALENDORIUS.

"Darbininko" Kalendorius 1924 metams jau gatavas. Sekančią savaitę bus išsiuntinėtas L. D. K. S. kuopoms, kuopų sekretoriams. L. D. K. S. užsimokėjusieji nariai turi teisės reikalauti kalendoriaus pas kuopos sekretorių. Kurie sekretoriai kalendorių negautų, tai lai praneša Centro raštinėn ir tuojaus bus pasiųsta. Neužsimokėję nariai, lai pasiskubina užsimokėti ir tuojaus mes pasiųsime jo kalendorių kuopos raštininkui.

Prenumeratoriams, kurie atnaujino savo metines prenumeratas už "D." gruodžio ir sausio mėnesyje atnaujis, duosime kolendorių dovanai. Apart kalendoriaus, sausio mėn. užsirašiusiems "Darbininką" duosime dar tas pačias dovanas, kokias gavo užsirašiusieji gruodžio mėn., 1923, t. y. knygų iš mūsų katalogo už $1.50.

Agentams už kalendoriaus pardavinėjimą duosime 25%. Kurie jų mano parduoti, lai atsišaukia į

"DARBININKAS,"
366 B'way, So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

—— by ——

ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879."

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103. Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

SUBSCRIPTION RATES:

Single $4.50

Kaunas and suburbs $5.50

Foreign countries yearly $6.50

Amerikos politikos trupiniai

Besižvalgydami šio krašto politikos, išknistuose dirvonuose, pastebime keturis labiausia išsikišusius kupstus, kurie dar traukia savesp margumynais įvarginta akį; tai mokesniai nuo įeigų, Boko planas, ginklai Meksikon ir pripažinimas Sovietams.

MOKESNIAI NUO ĮEIGŲ

Tiek gyvai svarstomi saryšyje su beslartinančiais Prezidento rinkimais. Abi partijos — respublikonai ir demokratai — skelbia savų projektų, kuriuos aiškina taip, kad rinkikams kuolabiausia patiktų. Lenktynės eina smarkios, kiekviena partija stengiasi apie kuogražiausius pažadėjimus, kad tik viršų gavus. Tai Lietuvoje — tai pažadų puošnumu komunistai visus už kelio mylių užpakaly savęs palikdavo. Gi čia — Jungtinėse Valstybėse — tokių "drąsių" vyrų labai nedaug: komunistų balsas, žinoma, negirdima — jie vos tik iščypia. Mat prasti prohibicijos laikai — nėra gero "stofo" gerklei patepti. Gi buržuazinių partijų pažadai — tai tik padažai — ne pats kotletas. Ir "rejaus" nepasidarysi.

Tai kad ir bespurdantieji demokratai — ką jie žada? . . . Pasikarstodami su pp. Coolidge ir Mellon, demokratai mokesčius jogų žada mažinti tik iki maksimum 40 nuošimčių, pagaliau pavienių išimčių (individual exemptions) skaitlių, gi vedusiems mokesnį nustatyti tik 2 nuošimčių. Be to, jie siūlo sulyginti skirtumą tarp uždirbtų ir neuždirbtų įeigų: nuo šių pastarųjų bus imama trečdaliu daugiau. Toks principas, ne blogas, tik jis labai menkoje dozoje vykinamas: tik trečdaliu. Taip pat prie uždirbtųjų mokesnių skyriaus jie mano priskirti farmerius ir smulkiuosius biznierius. Gera ir gudra! Juk smulkieji vis daugiau balsų sumeta negu stambieji. Tai kuriuos-gi pasirinksi, jei gudrus ėsi?

BOK'O PLANAS,

trūmpai sutrauktas, reiškia sąlygini Jungtinių Valstybių įstojimą Tautų Sąjungon kad prašalinus karus, įgyvendinus taiką pasaulyj. Abelnai, mums rodos jog geriau būtų jei Jungtinės Valstybės dalyvautų Tautų Sąjungoje. Europoje dabar taniau giskiais barškinama. Jei Dėdė Samas užbarškintų ten doleriais, tai pasidarytų ten daugiau garsų "harmonijos," kas galėtų raminančiai veiktį į pasišiaušusius Europos bokserius. Bet dolerio įtaka visur nemaža. Juk Amerika galėtų stačiai "papirkti" Europos peštukus. Nemažas dalykas būtų jau vien tas, jei Dėdė Samas pasakytų: užsilaikyk ramiai — tai gausi dolerius, jei ne — tai špiga . . . Gal ne vienas peštukas užsilaikytų: mušties, ar doleri čiupti?

Su Satyru atsisveikinant, pažvelgkim į tas sąlygas, kurias siūlo Bok'o planas, kad įtraukus J. V. į T. Sąjungą. Amerika įstojus T. Sąjungon nesiimdama sau jokių pareigų (obligacijų) kišties į svetimų valstybių vidaus reikalus. Ji neapleistų Monroe doktrinos, sulig kuria niekas netur teisės kišties Amerikos viso kontinento reikalus. Ji nesiima jokių pareigų dalyvauti iš Versalio sutarties neigi mano vartoti kokios prievartos, kurią numato T. S. kaikurie punktai prieš sulaužančius ar karą pradedančius narius. Ji pasiūlo pakeisti T. S. pirmą punktą, kad visos valstybės galėtų jon įstoti dviem trečdaliam narių pritariant. Ji numato naują Sąjungos komisiją tarptautinei teisei peržiūrėti ir plėtoti.

Tai toks Boko planas.

Abelnai — jis geras. Ir pažangioji Amerkos spauda jam labai pritaria. Stambesnė jo silpnybė gal tik viena ir tėra: tasai numatoto jokios prievartos prieš prievartą. Dabartinė T. S. statutas numato nors ekonominę blokadą, kurios gali "nedrįsta" vartoti jeigu stambiesiems ponams tai nesti nuostolinga. Bet esant tokiai prievarai, kad ir tik ant popieros, kurie bent mažieji gaidžiukai lėčiau šokinėja.

Bet visiems priverstino teismo silpniesiems ir gi bloga, ale dažnas patogu silpnuosius smaugti. Tad Boko planas nėra blogas, vienok šių laikų sąlygomis jis vargiai begali geresnis būti.

GINKLAI MEKSIKON.

Tai esti Centralinėje Amerikoje "profesinių" revoliucijų. Dėdė Samas paprastai vis randa progos ten įsikišti, ir kai du peštas, trečias nauda nešas. Dabar, Meksikoje revoliucijai verdant, Jungtinių Valstybių fabrikantai sugalvoja pasinaudoti: parduoti ten ginklų ir amunicijos. Jų laivai jau buvo beplaukią, tik p. Coolidge uždėjo jiems embargo, t. y. neleido ginklų vežti. Matyti, jog p. Hughes svirduoja karią meksikiečių partiją remti ir Wall Street'as dar neapsakaitliavo karių pergalė būtų jam pelningesnė. Žinoma, norint neitralumą išlaikyti, geriausia neduoti ginklų nei vieniai, nei kitai pusei. Revoliucija meksikiečiams nėra jau toks baisus įvėris, kaip ištolo gali rodyties. Mat tenykščiai žmonės be revoliucijų begalo nuobodautų. Jiems tai būtų kaip jankėms be sviedinio. Juk nepadoru atimti žmonėms paskutinį suskraidymą ir smagų žaisląą.

SOVIETAMS PRIPAŽINIMAS.

Kruvinieji Sovietai įtempė visas savo paiegas kad tik gavus sau de jure pripažinimą nuo didžiausio kapitalisto — Dėdės Samo, kurs vis dar neprisirengia (ir tur būt neprisirengs) šio mielaširdystės darbo atlikti. Ir taip nabagėliai Sovietai ir pasilieka savo "sarmatlyvoje" pozoje, kaip baidyklė, nuo kurios kiekvienas žmogus į šalį šuka.

O juk rodos reikėtų susitarti. Juk abi šalys — Rusija ir Jungtinės Valstybės — yra misionierių žemės. Abi savo misijoms išleidžia daug milionų dolerių. Bet jau taip pasaulis surėdytas, kad dviejų skirtingų rūšių misionieriams esti kuosunkiausia susikalbėti. O čia skirtumų esama, ir dargi nemažų. Taip, Amerikos misioneriai iš Y. M. C. A. eina pasaulin su Biblija, šokoladu ir sviediniu, gi raudonieji Sovietų misionieriai vieton sviedinio pasiima bombą, vieton Biblijos — agitacijos brošiurų, o vieton šokolado — vabaliukių už kalnieriaus. Tai rodos, kad šios dvi misionierių rūšys vargiai kada viena kitą pripažins. Joms geriausia ir nesusitikti.

PROTESTO DEMONSTRACIJA PRIEŠ LENKŲ GIMNAZIJOS UŽDARYMĄ.

Barbariškas lenkų elgesys su lietuvių mokslo įstaigomis ir prieglaudomis sukėlė visos visuomenės ir moksleivijos griežtą protestą. Nors moksleiviams nerūpi politika, bet del skaudaus tautos įžeidimo jie neištvėrė ir ryžosi viešai išreikšti savo pasipiktinimą.

Mitingo-demonstracijos iniciatyvą pasiėmė studentai. Gruodžio 16 d. 11:30 val. studentai gausingai susirinko ties Universitetu. Šios dienos demonstracijai pasirinkta ir išrašyta plakatuose toki obalsiai: "Protestuojam prieš juodą lenkų darbą — Švenčionių gimnazijos uždarymą—gelbėkim mūsų brolius užgrobtoj Lietuvoj," "Gana lenkus glostyt! Reikalaujame uždaryti lenkų gimnazijas!" ir "Tautiečiai greičiau į Vilnių."

12 val. studentai tvarkingomis eilėmis pradėjo eiseną nuo Universiteto rūmų; pakely prisidėjo dar "Aušros" gimnazija, ir visi drauge nuėjo į Rotušės aikštę. Čia jau laukė "Saulės" mokytojų seminarija, Aukštesnioji Technikos Mokykla ir kelios žydų mokslo įstaigos.

Atidaro ir pareiškia šio mitingo tikslą demonstracijos mitingo organizacinės komisijos pirmininkas stud. Vilelšis.

SVARBESNĖS KALBOS.

Prezidento kalba.

Ponas Respublikos Prezidentas atsakydamas maždaug taip kalbėjo:

Žiaurus Lenkų valdžios elgimasis okupuotose srityse su kitatančiais, o ypatingai su mūsų viengenčiais — lietuviais, sujudino visą Lietuvos visuomenę, sukėlė Lietuvos mokyklų, mokytojų, jaunuomenės griežtą protestą.

[illegible] Vilniaus [illegible] kunigaikščio [illegible] palinkėti [illegible] ir ištvermės [illegible] pakelti, pa[illegible] ir visam civilizuotam pasaulyje, jog Vilniaus Lietuvių pusėje yra teisė ir tiesioj — ar vėliau ar anksčiau jos tų sunkią kovą laimės.

Nuo Respublikos Prezidento demonstracijos dalyviai eina dar prie Švietimo Ministerijos.

Amerikos Gieduriaisiais stud. Česnulio kalba.

Čia studentų vardu kalba Česnulis. Šiandien atėjom jus pasveikinti studentų vardu ir pasiskųst del įžeidimo, kurį padarė mums lenkai. Štai šita baltoji plakatų drobė reiškia mūsų nekaltas sielas o parašai gėdulą. Šiandien lenkai, atėję iš Punsuko ir Gailėjos, plėšia brangiąją tautybę iš-mūsų brolių. Mes atėjom reikalauti ir jei šis reikalavimas nebus įvykintas tai gali atsitikti, kad mes studentai neilaikę užgavimo patys uždarysim lenkų gimnazijas. Gana glostyt lenkus! Jie šiandien pradėjo net mūsų prieglaudas draskyti! Šiandien reikalaujame, kad lietuviai pasistatę Lietuvoje gimnazijas turėtų teisę jose mokytis.

Ministerio Dr. Bistro kalba.

Kalbėjo dar stud. Kauza, Švenčionių krašto atstovas, Atgimimo Brangijos ir Prof. Mokytojų Sąjungos atstovas ir stud. Nekvedavičius. Kalboms atsakė Švietimo Ministeris. Čia kelių kalbėtojų pareikšti jausmai nėra svetimi nė vienam lietuviui. Esant valstybės vairo priešaky tenka skaitytis ne su vienais jausmais. Valstybė stovėdama tarp vulkanų turi į juos žiūrėti. Aš manau, kad šiandien ateina laikas mažumų veikimą įstatyt į tinkamas vėžes. Neleistina, kad lietuviai turėtų vergauti kitaip kalbančių žmonių saujalei. Vyriausybė imsis atatinkamų priemonių. Nesenai, Tautų Sąjungai spiriant, Lietuvos Seimas turėjo priimti mažumų klausimu deklaraciją, bet aš norėčiau pasakyt savo nuomonę (kuri manau yra ir kitų Vyriausybės narių), kad Vyriausybė davusi tokį pasiadėjimą turi tiesą reikalauti Tautų Sąjungos, kad ji reikalautų ir iš lenkų to pat laikytis. Šitas pasiadėjimas verčia ją vykdyt abi puses. Lenkams gi nesiladkant, reikia daryt išvadą, kad mes neturim taip pat tos sutarties laikytis. Jei mes ligi šioj kai kurioms lenkų mokykloms teikėm iš bendro valsybės iždo pašalpų, tai turim reikalauti, kad ir lenkai tą patį darytų. Bet lenkai to nevykdė ir net privatinėmis lėšomis laikomą gimnaziją uždaro. Tokiu būdu sulaužė paprasčiausią gyvenimo taisyklę. Šiomis dienomis paaiškėje gyventojų surašymo daviniai rodo, kad Kaune lenkų gyventojų yra tik 4½ nuoš., o Kaune Miesto Valdyba laiko lenkų mokyklų 22 nuoš. Tatai priešinga visokiai teisybei. Iš kur gali suteikti 4-nuoš. tokiam mokyklų skaičiui mokinių?—Aišku, kad jose vedamas lietuvių ištautinimo darbas. Del gimnazijų galima tą pat pasakyti ką ir del pradžios mokyklų. Be lenkiškų gimnazijų turim keletą vokiečių ir vieną rusų. Vokiečių gimnazijose vokiškai kalbančiųjų yra 40 nuoš., o kiti arba lietuviai arba kitų tautų. Rusų gimnazijoj yra tik 15 nuoš. tikrų rusų. Kai kurie mūsų valdininkai leidžia į jas savo vaikus. Čia yra daug ir mūsų tarpe apsileidimų. Esantis dabar neteisingas santykiavimas tarp gyventojų ir mokyklų skaičiaus bus įstatytas į atatinkamas vėžes. Laike p. Ministerio kalbos buvo girdėti šauksmai "uždaryt lenkų gimnaziją," "atimt pašalpas."

Baigiant mitingą stud. Nekvedavičius prašė jokių ekscesų nedaryt, kol nebus gautas iš Vyriausybės atsakymas. Pagiedojus himną, pakeltu ūpu mitingas 3:30 val. baigamas.

Niekad Kauno mitinguose demonstracijose nėra buvusi taip griežtai nusistačiusi minia, kaip šį kartą.

Demonstrantų iškeltieji plakatai nunešti į Karo Muziejų, kad jie amžinai liudytų mūsų kovas del tautybės ir lenkų skriaudas darytas lietuviams.

("Lietuva")

L.D.K.S. Programas ir Konstitucija

A. Organizacijos Vardas

§1. Pilnas Darbininkų Sąjungos vardas bus: "Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Kooperatyvė Sąjunga," Sutrumpintas vardas bus: "Lietuvių Darbininkų Kooperatyvė Sąjunga," arba "Darbininkų Sąjunga." Organizacijos inicijalams bus vartojamos raidės L. D. K. S.

§2. Šv. Juozapo Globos diena 3 nedėl. po Velykų yra metinė Sąjungos šventė Ta diena turi būti Sąjungos apvaikščiojama su ypatingomis įškilmėmis.

B. Tikslas ir Veikimas.

§3. L. D. K. S. tikslas yra: a) stiprinti narių tikybą ir dorą prisilaikant visiškos vienybės su Katalikų Bažnyčia; b) keltė narių apšvietą ir gerbūvį ir auklėti draugiškumo jausmus; c) platinti kooperacijos judėjimą (Ročdelio pamatais) lietuvių darbininkų tarpe; d) padėti darbininkams patapti pilnateisiais ir naudingais šio krašto piliečiais; e) rišti darbininkų klausimą Kristaus mokslo dvasioje ir pagal krikščioniškosios demokratijos nurodymų;

§4. Kad pažymėtąjį tikslą atsiekus, L. D. K. S. a) inkurs savo spaustuvę ir leis darbininkiškąą laikraštį kooperatyviu, lietuviškai-katalikiškų krypsniu. Ingys visokios kitokios nuosavybės, kaip judomos, taip nejudomos — savo tikslams siekti;

b) steigs knygynėlius ir skaityklas; rengs diskusijas; raštų parinkime ir diskusavime ypatingą domę kreips į raštus socijalio turinio (apie visuomenės ūkio sutvarkymą) ir ypatingai darbininkų klausimą; socijalį klausimą stengsis nušviesti dvasioje krikščionių-demokratų mokyklos; savo knygynėlnose neprilaikys raštų prieštikybinio ir prieštautinio turinio, kad nesukeikus priešingai spaudai materijališko parėmimo;

c) kurs vakarinius kursus išsimokinimui savo prigimtos kalbos, Lietuvos istorijos, geografijos, aritmetikos, taip-pat ir šios šalies kalbos, pilietystės ir tt.

d) organizuos vakarines amatų mokyklas, arba ragins narius lankyti panašias amerikonų mokyklas;

e) kurs kooperacijos kursus, ypatingai prirengimui kooperatyvių draugijų ir krautuvių vedėjų;

f) darys dažnai narių susirinkimus, kuriuose auklės narių visuomeninį dvasią, pratins viešai reikšti nuomonę ir parlamentariškai veikti;

g) darys dažnai prakalbas ir rengs dramos, literatūros, muzikos ir padorių šokių ir žaislų vakarus, tečiau visuomet be svaigiamųjų gėrimų; artimesniam susipažinimui ir geresniam draugiškumui užmegsti, darys savybės vakarėlius, vakarienes, išvažiavimus ir t. t.;

i) kurs prie savo organizacijos pagal reikalo įvairius naudingus fondus, k. a.: broliškos pašelpos fondą, laikraščio gerinimo fondą, kooperatyvės agitacijos fondą, fondą stipendijos moksleiviams eiminčiems socijologijos mokslą ir kitus reikalingus fondus;

j) rūpinsis pagerinimu materijalinių gyvenimo sąlygų, kaip darbo sąlygų (automobilinio darbo valandų, pakėlimo mokesnio, apdraudimo sveikatos, senatvės ir gyvybės, pagerinimai higieniškų sąlygų ir tt.), taip lygiai ir namų gyvenimo sąlygų, k. a. sveikesniais butais, valgiais, drabužiais ir tt.;

k) steigs darbo prirodymo biurus, arba susidės su panašiais kitatančių biurais;

l) ragins savo narius prigulėti prie rimtų darbo unijų, inešant tenai savo socijalius ir kultūrinius reikalavimus;

m) rems streikus, tečiau tik [illegible] iškilę del labai svarbių priežasčių ir [illegible] rūpestingai pirmoti;

n) pratins narius prie bendro aprūpinimo savo reikalų, ypač suvartojimo srityje; ypatingą domę kreips į kooperacijos veikimą (Rochdale'io principų dvasioje); tuo tikslu rūpinsis, kur tik bus galima, steigimu kooperatyvių krautuvių, kepyklų ir tt.;

o) pratins ir padės nariams taupyti savo uždarbį; tuo tikslu steigs paskolos — taupymo bendroves;

p) rūpinsis, kad darbdaviai tinkamai apdraustų darbininko sveikatą ir gyvybę; atsitikus nelaimei prie darbo (sužeidimui arba mirčiai) parūpins nariams arba jų šeimynoms juridišką pagelbą ir priežiūrą jų ligoje;

q) pagal išgalės rems visus svarbiuosius viešus darbus ir sumanymus, kaip tėvynės Lietuvos, taip ir amerikiečių lietuvių; rems katalikų parapijas ir mokyklas, rems blaivybės judėjimą, katalikišką jaunuomenę "Vyčius," katalikišką moksleiviją, moterų katalikių judėjimą, L. R. K. Susiv. Am.;

r) prigulės kaipo organizacija prie "Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikų Federacijos," mokėdama kas met, po 6 centus nuo kiekvieno nario;

s) darbininkų reikalais eis išvien su kitų tautų darbininkų organizacijomis, tečiau tik su tomis, kurios laikosi Krikščionybės pamatų.

C. Nariai.

§5. L. D. K. S. nariais gali būti visi darbo žmonės, turintieji nemažiau kaip 16 m. amžiaus, užsiimantieji fiziškuoju ar protiškuoju darbu, taip-pat dirbantieji krautuvėse, ofisuose ir tt. be lyties kirtimo, by tik jie būtų lietuviai R.-Katalikai, praktikojantieji savo tikybą ir užjaučiantieji darbo žmonių reikalus.

Pastaba. Į L. D. K. S. narius negali būti priimami tie, kurie verčiasi lietuviams kenksmingu amatu, k. a. apgaulingų šėrų pardavinėtojai, slapti pardavėjai svaigalų ir t. p. Taip-pat negali būti priimami visi tie, kurie yra viešai žinomi savo blogu, piktinančiu gyvenimu.

§6. Organizacijos nariu tik tas gali pastoti, [illegible] bent dviejų L. D. K. S. narių.

(Bus daugiau)

ATSIŠAUKIMAS Į ŠILAIVIUS AMERIKIEČIUS.

Gerbiamieji ir brangūs šilaiviai:—Kieliūgaliečiai, Laukagaliečiai, Kupigiškiečiai, Užubaliečiai, Kartaniečiai, Briedžvalkiečiai, Sodeliškiečiai, Adumoniečiai, Justinaviečiai ir visi kiti pacinantįs iš Šilų apylinkės gyvenantys Amerikoje.

Dekavojant jūsų nemažai aukai, tapo pastatyta Šiluose graži mūrinė bažnyčia. Buvo gražūs varpai ir vargonai, trūko tiktai altorių ir bažnyčios iš vidaus tepliojimo (malevojimo). Karo laike varpai tapo išvežti Rusijon, kur jie ir žuvo. Užčėję nuožmūs vokiečiai išdraskė vargonus ir juos išvežė. Visa paguoda mūsų žmogelio lietuvio kataliko atėjus į bažnyčią pasimelsti. Bet čia nuraminimo vieton čirškia vienas sujręs vargonų balselis, kurs žmogaus širdį dar labjaus suspaudžia ir drasko.

Neturint laikrodžio sunku ne vienam pataikinti į pamaldas. Nes esąs mažutis varpelis girdėtis tik susirinkusiems apie šventorių. Pakasynų laike, kada žmogus prie varpų skambėjimo lig nurimsta, dabar ir tos paguodos Šilaivis negauna neturint varpų.

Lietuvoje gyvenantys lietuviai lig nuo gaisro yra du kartu nukentėję. Nes žuvo žmonelių sutaupyti rusiški rubliai. Paskui gi žuvo ir vokiškos Ost Markės, kurių Lietuvoje jau buvo gan prisirinkę. Dabartinių Lietuvos išleistų litų gan greit nėra pas žmones. Ūkininkų išdirbiniai visi pigūs. Krautuvėse viskas brangu, o dirbtuvių (pabrikų) nėra kur žmogus galėtų užsidirbti litų.

Šilų parapijoje iš viso sykiu su mažais vaikais tėra tiktai apie 1,500 asmenų. Prie tokios žmonių saujalės ir prie piniginio visų skurdo sunku mums šilaivams savais lėšomis įsitaisyti varpus. O varpai mums labiausia yra reikalingi.

Taigi kreipiamės prie jūsų geros širdies, Gerbiamieji ir brangūs šilaiviai gyvenantys Amerikoje ir meldžiam jūsų kad jūs savo aukomis įtaisytumet mums varpus, kurių mes nuo senai labai troškėm.

Jūsų aukos bus perskaitytos iš sakyklos bažnyčiose ir nurašytos į aukų parapijinės knygas ir ant visados pasilieka šilaivių atmintyje.

Rinkimui aukų dėl varpų iš šilaivių Amerikoje pilnai įgaliojami Jonas Zalagėnas, Kunigiškių, gyvenantis 1447 S. 50-th Ave., Cicero, Ill., Mikelas Juzėnas, Kunigiškių, gyvenantis 1426 S. 48-th Ct., Cicero, Ill. ir Antanas Švėkšas, Kunigiškių, gyvenantis 1400 S. 51-st Ct., Cicero, Ill.

Mes susirinkę Šilų parapijiečiai pilnai įgaliojame viršminėtus asmenis, tikrindami savo rauka pasirašom: Baltras Smetona, Justinavos kaimo, Romuldas Kartanas, Kartanų kaimo, Jonas Vsičiūnas, Kartanų kaimo, Ignasis Kiela, Kieliūgalo kaimo.

Parašų tikrenybę savo parašu ir bažnytine anspauda liudiju.

Šilai, Lapkričio 5 dieną 1923 m.

Šilų Klebonas

Kunigas A. Žakevičius.

(bažnytinė antspauda)

ĮGALIOTINIŲ PRIERAŠAS

Gerbiamieji Šilaiviai:

Šiame atsišaukime mes girdėsime balsą šaukiantį į mus. Balsą nuskriaustųjų mūsų tėvelių senelių, brolelių, seselių ir giminėlių. Balsą iš to paties kampelio, kuriame mes patys augome ir lankėme tą vietelę, kuri išandien yra Tėvynės priešų išplėšta. Nemmint kitų dalykų, atimta vienatiniai dailės bei paguodos pabūklai varpai, be kurių kelinti meteliai mūsiškiai griaudų liūdesį kenčia, nes jie negirdi varpų balso, nei saulutei tekant, nei nusileidžiant, nei prie pamaldų, nei prie laidojimo numirusio. O kaip jiems skurdu yra gyventi esant tokioj padėtyje.

Delto mūsų pareiga yra išklausyti savųjų balso. Suteikti jiems tą ką jųjų širdis didžiai troškta. Visi ir kiekvienas aukokime pagal savo išgalės. Nuliekime jiems didelius ir garsius varpus. Lai jie skambės garsiai jiems rytą-vakarėlį. Lai guos juos nuliūdusius. O laikui bėgant gal aplinkybių susiklostė ir apie [illegible] parvažiavę pasidžiaugsime.

Pastaba: [illegible] Bankinių Čekių arba Money Orderių ant vardo ir antrašo: Jonas Zalagėnas, 1447 S. 50-th Ave., Cicero, Ill. Gavę aukų pristūsime pakvitavimą ir paskaitsime laikraščiuose, o galop ateisią su varpais pernešime parapijiečiams, kur bus viešai iš sakyklos bažnyčioje pagarsinta vardai, pavardės, kaimas, kiek aukauta ir taip toliaus.

Su pagarba įgaliotiniai:

Jonas Zalagėnas,
Mikolas Juzėnas,
Antanas Švėkšas.

IŠ MŪSŲ CENTRO

KULTŪROS VAJUS.

Pradžia Tyloje.

Šių metų pradžioje, atsisakius sutartam žmogui mums padėti ir netikėtai nutrūkus taip svarbiam darbui, Federacijos Centras dėjo visas pastangas, kad pasekmingai darbą atnaujinti, bet reikėjo atnaujinti jį pasekmingiau. Nes laiko daug susigaišino ir reikėjo jį pavyti. Nes nutrūkus mūsų darbui, mūsų priešai, vieši ir slapti, džiaugėsi: "Jau dabar, sakė, Federacijai bus galas!" Reikėjo parodyti, kad katalikų vienybė, katalikų visuomenės darbas negal pražūti del vieno žmogaus pasišalinimo, nors ir mėgintų kas tą progą išnaudot mūsų nelaime. Reikėjo tad pasirūpinti savomis jėgomis išvesti šventą darbą, jeigu iš kitur atėjusioji pagelba paspruko.

Kad apšvietai gauti iš geraširdžių žmonių paramos, reikėjo taip tos paramos prašyti, kad duodantieji ką nors gautų, kad ir prašantieji ką nors gautų. Reikėjo tą Vajų taip sutvarkyti, kad ir aukojantieji gautų dovanų, ir aukas renkantieji.

Bet rinkti iš vienų ir duoti kitiems būtų negražu. Reikėjo dovanoms surasti lėšų ne iš surinktųjų aukų per Kultūros Vajus, bet kitokia nora kita būdu. Tad per paskutinius senųjų metų mėnesius tyloje buvo daromas darbas. Buvo eita pas kiniausius žmones, pas savus ir svetimtaučius, buvo rinktos aukos po atskirus žmones, ne viešose prakalbose jau ne mokslei viams, ne Kultūrai, bet apšvietos rėmėjams dovanos buvo surinktos.

Tos dovanos, kurios Kultūros Vajaus aukotojams ir darbuotojams yra pažadėtos, tos dovanos jau yra surinktos. O visos aukos, kurias geraširdžiai suaukos arba surinks eis tik tam tikslui kuriam jos skiriamos: apšvietai, neturtingųjų mokslei vių paišalpai.

Kokios Dovanos? — Aukotojams.

Apšvietai per šių metų Kultūros Vajų galėsime dvejopu būdu pasidarbuoti: aukas duodami, aukas rinkdami.

Aukas duodantieji gaus dovanų, ir aukas renkantieji gaus dovanų.

Aukotojams yra skirama iš viso 100 dovanų. Pirmoji dovana yra $2,000.00 dolerių vertės. Kiekvienas, kas paaukotų nemažiau $2, gali laimėti L. Liberty bonų už $1,300,000, kas su nuošimčiais sudarys jam $2,000 į kišenę. Yra dar 99 dovanos, už 750, 500, 300, 200, 100, po 50, 10 ir 5 dolerius. Viso dovanų bus skirta aukotojams už 4,500.00 dolerių vertės.

Tos milžiniškos dovanos bus suteiktos šį rudenį per Federacijos Kongresą.

Beto dar, jau nebe laimė traukiant, bet kiekvienam davusiam nemažiau $6.00 bus suteikta atmintis, ar tai knyga, ar kitokia dovana.

Kas bus šiame Vajuje apšvietai aukojęs nemažiau $50.00, ar tai gyvais pinigais, ar tai Lietuvos bonais, gaus garbės diplomą, kurs jam pačiam bus atmintis gražaus darbo, vaikams tėvų kilnumo pavyzdys; bus tai liūdymas, kad mūsų lietuvių Tauta yra dėkinga supratusiems šviesos svarbumą.

Viešint tas dar atsiliko [illegible] mūsų švento darbo, Federacijos atsistatė kaipo, — kiekvienam aukavusiam nemažiau $50, piniguis, ar bonais. Ir knyga bus kiekvienam atskirai spausdinama, su asmenine spausdinta dedikacija.

Aukų Rinkėjams Dovanos.

Tiems, kurie iki pavasario pagelbės rinkti aukas mūsų tautos apšvietai, tiems kilniems ir brangiems žmonėms bus duodamos irgi žymios dovanos.

Aukų rinkėjams dovanų yra 50. Pirmoji dovana yra $500.00. Ir gaus ją tas, kas daugiausia surinks aukų. Sekantieji gaus mažesnes dovanas. O iš viso tų dovanų yra už $1,450.00 grynais pinigais.

Gali atsitikti, kad aukų rinkėjas ir surinks daugiausia už visus ir dar paaukojęs $2.00 laimės didžiausią dovaną, skiriamą aukojusiems. Tuomet jam gali pasidaryti iš viso laimės už $2,500.00.

Suprantamas dalykas, kad laimėjusieji dovanas aukotojai ir surinkusieji daugiausiai aukų rinkėjai, gali savo laimėtas dovanas pavesti, kam jie norės. Federacijos Kongreso laike jos bus paskirstytos. Laimėjimų traukimą ir skyrimą prižiūrės atskira komisija. Viskas bus atlikta taip, kaip čia skelbiama. Ir **Vajaus užbaiga nebūs jokiu būdu atidėliojama.**

Iki Liepos 1 dienos darbsime visi išsijuosę. Per vasarą tvarkysime rezultatus. O Kongrese bus rezultatai paskelbti ir dovanos išsiuntinėtos kiekvienam kam bus skirta ar tai pagal laimės, ar tai pagal darbo.

Kas Reikia Daryti?

Reikia štai kas daryti.

Kur jau buvo Kultūros Vajaus prakalbos, reikia rinkti aukas, kur tik galima. O galima visur. Šventą darbą dirbame. Kiti, atsilankius prakalboms, apsiimkime darbą noriai, karštai pasiryždami ištverti ir laimėti.

O kur dar Kultūros Vajaus prakalbos [illegible], tų kolonijų vaikėjai, drangijos ir skyriai, [illegible] Šakotaisiai laikinos ir paskirtos, tai jums pristatytume tuojau kvitą knygelių ir instrukcijų. Suraskite patys darbuotojų. Padarykite gražią pradžią. Kad kuomet atvyks kalbėtojas, kad jau būtumėt pradžią padarę ir beriketų ją apvainikuoti. Šitaip darant, didesnė garbė, nes didesnį susipratimą rodo.

Su prakalbomis važinėja gerbiamas kun. Juozas Daknys, atvykęs iš Lietuvos prieš pat Naujas Metus.

Visai mūsų visuomenei siunčiame linkėjimą, kad pasisektų tasai mūsų darbas. Nes jo pasisekimas, mūsų visuomenės laimėjimas. Su karšta Tautos ir Tėvynės meile, Dievo vardan pradėkime tuojau, užbaigkime iki galo! Visi sustokime, visi prisidėkime!

Fed. Sekretorijatas

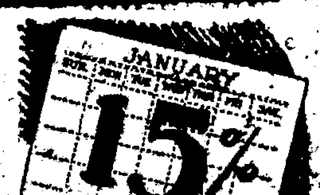

NUMAŽINTA ANT GAZINIŲ PRIETAISŲ

NAD darbininkai mūsų dirbtuvėse turėtų šiuo bedarbės laiku darbo, mes numušėme 15 nuošimčių nuo visų gazinių reikmenų kainos, kurios yra užsakytos pasiųsti sausy.

Gazinai Pečiai
"Radiantfire" Šildytojai
"Gastown" Šildytuvai
Garažių Apšildytojai
Stalinės ir Grindų Lempos
Valgomųjų Kambarių Lempos
Ir kitokio Šviesai Rakandai

Išmokti naujo darbo, laiko ir gazo taupinimą su šitais prankiais. Jųs galite gauti pigiau tiktai sausy. Eik į bile vieną mūsų ofisą, kurios rasi telefonų knygoje.

BOSTON CONSOLIDATED GAS CO.

1921 m. pradėjo eiti dumėnesinis

KARO MOKSLO IR ISTORIJOS ŽURNALAS

MUSŲ ŽINYNAS

Žurnale bendradarbiauja karo mokslininkai, istorikai ir visuomenininkai: pulk.leiten. *Betcheris*, majoras docentas *Vacl. Biržiška*, pulkin. inžin. *A. Bobinskas*, Gen. Št. pulk. *K. Boleckis*, majoras *Braziulevičius*, pulkin. *Brofeldtas*, Gen. Št. pulk.-leit. *Černiveckis*, Gen. Št. pulkin. *T. Daukantas* (jūrininkas), *Kar. Dineika*, kapit. *Gatrys*, menininkas *P. Galaunė*, karo vald. *Gradzinskas*, vyr. leit. *Himentalis*, prof. *A. Janulaitis*, karo vald. inžin. *Jurskis*, *A. B. Klaipėdiškis*, gen. leit. *Kubilius*, Gen. Št. pulk. *Ladyga*, majoras *J. M. Laurinaitis*, Gen. Št. generolas *Radus-Zenkavičius*, gydyt. pulk. *Radzevickas*, pulk.-leit. inž. *Reingardas* (jūrininkas), docentas *A. Rimka*, kapit. *P. Ruseckas*, majoras *A. Ružancovas*, kap. *V. Steponaitis*, pulkin.-leit. *Šilingas*, prof. *J. Šimkus*, pulkin. leit. *Škirpa*, pulkin. *Šniukšta*, leitenantas *Šalcas*, kap. *Tallat-Kelpša*, majoras *Tarasenka*, kanausinkas docentas *Tumas*, docentas *Vabalas-Gudaitis*, pulkin. *Velykis*, pulkin. *Žukas* ir kiti.

Žurnale plačiai pastatytas kritikos ir bibliografijos skyrius.

"MŪSŲ ŽINYNĄ" redaguoja V. Steponaits; leidžia Karo Mokslo Skyrius, žurnalas yra kartu ir Karo Mokslo Draugijos organas.

KAINA

Kitur užsienyje		Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj	
Metams	60	Metams	30
Pusei metų	30	Pusei metų	15
Atskiro numerio	12	Atskiro numerio	7

"MŪSŲ ŽINYNO" komplektai:—
1921 m. — 18 lt.
1922 m. — 36 lt.

Adresas: "MŪSŲ ŽINYNAS" Karo Mokslo Skyrius, Laisvės Alėja, 12 Nr. Kaunas.

Don Kišotas

SKYRIUS XVII.

Don Kišotas Barcelonoj.

Don Kišotas ir Sančo Panza viešėjo pas galvažudžių vadą tris dienas ir tris naktis. Ypatingas ir įstabus galvažudžių gyvenimas rodėsi Don Kišotui. Jų gyvenimas yra amžinas budėjimas. Nuolatai siuntinėja šnipus, nuolatai turi būti sargyba, nuolatai turi būti apsiginklavę. Rokas gulėjo visai nuo kitų atskirai ir niekas į jo kvatieras nebuvo leidžiamas. Barcelonos vice-karalius buvo išleidęs prieš jį proklemaciją ir pažadėjęs didžią sumą už jo galvą. Todel bijojo ir savųjų išdavystės.

Galvažudžių vadas turėjo gerų pažįstamų Barcelonoj. Vienas buvo ypač žymus ir turtingas, kurs vadinosi Don Moreno. Tai Rokas slaptą pasiuntė jam laišką, pranešdamas, kad pas jį vieši garsusis Don Kišotas ir jo skydininkas Sančo Panza. Liepė rengtis pasitikti.

Tuo tarpu Rokas su šešiais savo palydovais persirengė ir aplinkiniais keliais vedė Don Kišotą ir Sančo Panzą į Barceloną. Rokas pataikė, kad ties Barcelona būti vakare prieš šventą Joną. Rokas atsisveikino su Don Kišotu prašydamas jo čia būti iki auštant. Sančo Panzai Rokas davė šimtą auksinų. Don Kišotas ir Rokas atsisveikino su sugriaudintomis širdimis, karpo seni prieteliai.

Vos ėmė aušti, kaip iš Barcelonos miesto pasimatė minių minios žmonių su žvangučiais, barškučiais, būgnais. Saulei patekėjus vaizdas dar pagrožėjo. It ant delno pamatė Don Kišotas puikų miestą ir begalinę, gražią jūrę. Ant jūrės pamatė laivų laivus. Iš jų girdėjosi muzika, dainos ir linksmios kalbos. Iš didesniųjų laivų laiks nuo laiko buvo iššaujama iš armotos.

Jiemdviem besistebint netikėtai ant žirgo atlėkė vyras ir sušuko:

"Sveikinu garsų didvyrį, atvykusį mūsų miestan! Sveikinu La Mančos Don Kišotą, karžygių žiedą!"

Tai buvo Don Moreno, kuriam Rokas buvo rašęs ir pranešęs apie atvykimą ir pasitikimą Don Kišoto. Su juo buvo atvykę dar būrys raitų vyrų.

Don Moreno pasisakė esąs Roko prietelius ir kvietė Don Kišotą jį sekti. Don Moreno parsivedė Don Kišotą į puikų savo palocių. Netrukus pro tą palocių ėjo puiki paroda. Don Kišotas stovėjo ant balkono ir žiūrėjo į paroduojančius. Nors tai buvo paprotys per šventą Joną turėti tokias parodas, bet Don Moreno pasakė, kad miestas Don Kišotui pagerbti surengė šitą parodą. Žmonės praeidami pažvelgė į ant balkono stovintį Don Kišotą su tokiu įdomumu, kaip kad į beždžionę kad žiūri.

Don Kišotas viešėjo pas Don Moreno taip, kaip kad pas kunigaikštį. Visi didikai mėgo juomi ir Sančo Panza pasibovytė. Buvo Don Kišotas priimtas ir pas Barcelonos vice-karalių.

Vieną rytą Don Kišotas pilnai apsiginklavęs išjojo ant Rozinanto už miesto pajūrin maniebrų daryti. Bejodamas jis visai netikėtai išvydo prieš save raitą apsiginklavusį karžygį su spindinčiu mėnuliu ant skydo. Kai nežinomas karžygis prijojo prie Don Kišoto, tai smarkiu, tvirtu balsu tarė:

"Garsusis karžygi, La Mančos Don Kišote, aš esu Baltojo Mėnulio karžygis, apie kurio garbę ir darbus be abejonės girdėjai. Aš atjojau susimti su jūsų malonybe ir išbandyti spėkas, kad tamstą priversti pripažinti, kad mano pana daug sykių gražesnė už Tobosos Dulcinėją. Jei pripažįsi tą teisybę, tai išliksi gyvas, o jei ne, tai čia paguldysi savo galvą. Jei aš tamstą įveiksiu kautynėje, tai turėsi grįžti namo be įsivėlimo į jokias avantiūras ir neišeiti iš namų per ištisus metus. Jei-gi tamsta mane įveiksi, tai mano žirgas ir visi ginklai bus tamstai."

Don Kišotas nustebo, visai netikėtai sutikęs karžygį taip įžeidžiančiai prakalbusį. Kovon pažaukimo jis negalėjo atmesti. Taj jani šitaip atsakė:

"Mėnulio karžygi, apie kurio darbus aš niekuomet negirdėjau, labai įžeidei mano paną Dulcinėją. Sveikas jos nesi matęs, kad taip sakai. Stodamas už jos garbę priimu tamstos mestą pirštinę. Pasirink kovai vietą."

Gandas apie įvyksiantį susirėmimą dviejų karžygių žaibo greitumu pasklido po miesto didikus. Dagirdo apie tai ir vice-karalius. Kautynių laukan suėjo minių minios žmonių, o atvykęs vice-karalius klausė ar čia naujas koks pasibovijimas su Don Kišotu. Don Moreno atsakė, pats nežinodamas, kad tai nauja pramoga. Tai vice-karalius ir leido kautis.

Karžygių niekas nekomandavojo, niekas jiems nepatriūbijo, kad pradėti. Abu jiedu patys susitarė. Don Kišotas iš pradžios pavedė save Dievo apveizdai, paskui savo panai Dulcinėjai. Baltojo Mėnulio karžygis buvo ant smarkaus ir greito žirgo. Tai jis davęs rundą, pamatė, kad Don Kišotas nei pusiaukelio nepadarė. Nežinomasis karžygis lėkė iškėlęs jėtį. Tečiau jis netaikė jėčių drožti priešininkui, o žiūrėjo, kad jo žirgas tvotų Rozinanto šonan. Tas gerai pavyko ir Rozinantas su savo raiteliu smarkiai dribo žemėn. Tada Baltojo Mėnulio karžygis prišokęs prie jo suriko:

"Karžygi, tamsta įveiktas. Jei nesutiksi išpildyti prižado, tai čia pat pribaigsiu."

Don Kišotas primuštas it iš grabo šitaip tarė:

"Dulcinėja yra gražiausia pasaulėje, o aš nelaimingiausias karžygis. Imk savo jėtį ir perverk mane."

"Taip negali būti" tarė Baltojo Mėnulio karžygis. "Tegyvuoja Dulcinėja, bet kai del grįžimo išlygos, tai ją turi išpildyti."

Tą karžygių pasikalbėjimą girdėjo ir vice-karalius ir patarė Don Kišotui sutikti. Don Moreno ir kiti Don Kišotui žinomi žmonės teip-gi patarė laikytis prižado ir sutikti grįžti namo. Don Kišotas pagalios sutiko. Nežinomasis karžygis riščia nujojo į miestą. Don Kišotas buvo prikeltas ir buvo nubogentas į Don Moreno palocių.

Visiems labai rūpėjo, kas tas do nežinomasis karžygis, kurs įveikė Don Kišotą. Indomavo tuomi ir vice-karalius.

NUBAUSTAS!

ŠIS mažas vaikas išdykavo, todel jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupučio.

BAMBINO

Reg. S. V. Pat. Biure.

Matai ką jis daro!
Palauk, kuomet jį sugaus motina!
Motinos, nebauskite savo vaikų neturėjimu Bambino po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išputimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėliojimo. Tie nemalonus simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistemą perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių paliuosuotojas.

Kaina 35c. aptiekose

KUDIKIAI MĖGSTA JĮ! JIE NET PRAŠO DAUGIAUSI

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

SERGANČIOS MOTERYS

JUSŲ ATYDAI

Dr. GEDVYLOS gyduolės sugrąžino sveikatą šimtams nusilpnėjusių moterų, kurios buvo nelaimingos iš priežasties tulų moteriškų ligų.

MOTERŲ TONIKAS—Sustiprina kraujų, nervus ir visą moterišką sistemą ir reguliuoja jojo veikimą. KAINA $1.00

ANTISEPTIKON—Sveikatos Miltelėmis pasimazgojimui, reikalingi kožnai vedusiai moterei. KAINA ..... 50 centų

GYVASTIES ELIXIRIUS—Stebuklingas vaistas nuo Reumatizmo, Kosulių ir [illegible] del vyrų ir moterų. KAINA $1.00

ŽOLINIS LINIMENTAS—Geras trinimas nuo visokių skausmų. KAINA ..... 50 centų

Visi vaistai prisiunčiami per paštą po apsimokymui money-order'io. Mūsų aptiekoje užlaikoma didelė įvairybė gyduolių, lietuviškų žolių ir perfumų. TIKRA LIETUVIŠKA TREJANKA—50 centų pakelis.

GOODWILL DRUG COMPANY, 12015 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLIONIJOSE.

BROOKLYN, N. Y.

Gabus lietuvys.

V., pasiturintis žmogus turė[illegible] gerą darbą ir uždirbdamas [illegible]ogai sumislijo savo gabumus [illegible]udot greitesniam pralobimui. [illegible] laiko atgal išgrajino ant ba[illegible]all $10, bet pasirodė ir kitas [illegible]tas toks pat, bet pinigai už[illegible]ėti, o kame klaida nebuvo su[illegible]ta. Kiek laiko vėliau išgraji[illegible] $100.00. Vėl pasirodė du tikei[illegible] tokiu. Pradėjo tirinėti tikietą, ir pasirodė numeriai sudėti ir vos galima įžiūrėt prieš saulę. Tada rastas ir pirmiau išgrajintas $10.00 ant tokio paties tikieto. Žinoma, turi pinigus atiduot kam priklui, o pačiam likosi tik gėda. Jis bandė ir toliau savo gabumus iki unija sugavo senus unijos žen[illegible]lus lipinant ant mokamų kny[illegible]čių. Tai dabar žmogų sausio 4 d. 1924 m. unija suspendavo. Bausmė uždėjo $50.00 o už suspendavimą apie $17.00 ir galės unijoj dirbt tik tada kai užsimokės visą bausmę.

Tai-gi daug benorėdamas, jeigu norės sugrįžt į uniją, užsimokės apie 67 dolerius ir gerą darbą pralaimėjo. Kai dabar kitos lieyjklos menkai dirba, tai pačiam neliko nieko daryti, tik uždėjo ant lietuvių juodą tašką.

K. D.

CAMBRIDGE, MASS.

Sausio 6-tą, buvo apvaikščiojimas Šv. Vardo Draugijos, kitaip tariant, viešas katalikų parodavimas. Tas būna kožną metą. Šiais metais lietuviai katalikai gana skaitlingai pasirodė maršavime. Apvaikščiojo tik lietuviai ir anglai-airiai katalikai, kitų tautų nesimatė. Sueita buvo į Švč. Sakramento bažnyčią, kur buvo iškilmingos pamaldos ir įstatymas palaiminimas Švč. Sakramentu. Pamokslą labai gražų pasakė vienas pralotas.

Taip-gi sausio 6-tą buvo suvažiavimas Moterų Sąjungos N. A apskr. Delegačių buvo virš 30. Labai tvarkiai ir rimtai vedė susirinkimą. Pabaigoje Cambridge'io kp. sąjungietės užkvietė delegates ant vakarienės kur turėjo jau prigaminusios visokių skaniausių valgių. Tik vienas tai negeras paprotys vakarienes rengti svetainės koridoriuje labai prastai atrodo iš šalies žiūrint. Man rodos kad yra net 5-kios didelės salės ir nevisos užimtos mokyklai. Ar negalima vieną iš jų pavesti tokioms pramogoms?

Sausio 8-tą L. D. K. S. kp. turėjo metinį susirinkimą. Išrinkta nauja valdyba. Į valdybą pateko visi nevedę. Cambridge'io kuopa dabartės pradės dar smagiau veikti, nes šių metų valdyba nuo A iki Z yra good. Susirinkime buvo surinkta $10 iš narių ir $10 iš kasos, padaryta $20 del kun. F. Kemėšio kad jis pasimelstų už savo priešus šmeižikus ir tęstų toliau savo nenuilstantį darbą dirbęs.

L. Neris

LAWRENCE, MASS.

L. Vyčių kuopa žymiai auga. Perkeitame susirinkime prisirašė keletas naujų narių ir padarė nemažai gražių nutarimų. Tarp kitų pažymėtina, kad L. V. kuopa rimtai mano ir darys visas pastangas, kad įsigyjus "Palangoj" savo vasarnamį ir žmonėms reikalaujant gavėnioje bus atkartotas veikalas scenoje "Piloto Duktė."

Pašaukimų dvasiškan luomąn skaitlius dauginas. Sausio 13 d. išvažiavo į Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyną Juozapina Lukauskiutė, palikdama Lawrence gražų atminimą. Nors jauna mergelė, bet ir prie jaunųjų choro ir prie Marijos Dukterų Draugijos daug darbavos ir visur buvo pavyzdžiu kitiems.

Sausio 20 d. ruošiamos žymios prakalbos. Kalbės Dr. Kazys Pakštas, "Darbininko" redaktorius. Jis baigė augštus mokslus garsiuose Europos universitetuose ir jo prakalbos įdomios ir turiningos. Tikimasi gerų pasekmių, nes garbus kalbėtojas ar tik ne pirmas sykis atlankys mūsų kolonią.

Linksmutė

SIOUX CITY, IOWA.

Šv. Cecilijos choras Naujų Metų belaukiant, gruodžio 31 d. vakare turėjo balių par. svetainėje, kuris prasidėjo 7:00 v. Susirinkus visiems choristams-ėms vieni žaidė visokius žaislus ir dainavo visokias daineles, o kitos šeimininkės nukaitę darbavosi virtuvėje, vienos virė ir kepė, o kitos stalus puošė ir ant stalų nešė. Kada jau viskas buvo prirengta, stalai papuošti ir apkrauti visokiais valgiais, tada jaunos šeimininkės paprašė visus eiti vakarieniauti, tada visi sėdome prie gardžiai ir skaniai kvepiančių nukrautų stalų visokiais valgiais ir vaisiais ir apstatytais gyvomis gėlėmis-kvietkais, kurie pridavė daug gardesnį kvapsnį prie stalo. Visiems-soms susėdus choro vedėjas varg. gerb. E. Šlapelis paprašė gerb. kleb. kun. J. Česną atkalbėti maldą. Klebonui atkalbėjus maldą, prasidėjo skani vakarienė. Vakarieniaujant visi gražiai šnekučiavosi ir daug buvo išreikšta gražių minčių.

Pabaigus vakarieniauti programo vedėju visi vienbalsiai išrinko p. A. Juodelį kuris kiekvieno iš eilės paprašė šį-tą pasakyti. Visi ir visos kaip galėjo taip ir kalbėjo ir visi išreiškė savo mintis. Ant galo kaip programo vedėjas aiškino palikęs kalbėti pačius prastuosius (suprask geruosius). Moksl. J. Zabulionį, varg. E. Šlapelį, ir gerb. klebona, po tam perstatė kalbėti J. Zabulionį kuris gražiai nupiešė mūsų parapijos choro istoriją ir darbuotę gerb. varg. E. Šlapelio kuris padarė didelę pažangą, taip-gi visus prašė laikytis vienybės ir dirbti išvieno kaip del bažnyčios taip ir del savo tėvynės labo. Po jo kalbėjo gerb. varg. E. Šlapelis, jis reiškė dėkingumo choristams-ėms kurie gražiai visi susiklausė ir darbuojasi iš vieno, taip-gi ir klebonui su pirm. J. Zabulioniu reiškė dėkingumo už užuojautą ir paramą ir ateityje pasižadėjo darbuotis del parapijos ir tėvynės labo kiek jis pajiegų turės ir prie to darbo visus prašė prisidėti. Ant galo kalbėjo gerb. kleb. kun. J. Česna net iki Naujų Metų kolej pradėjo dirbtuvių švilpynės švilpti ir varpai skambinti, tada visus sveikino su Naujais Metais linkėdamas visiems nuo Viešpaties malonių ir, laimingų Naujų Metų, po tam ir visi pradėjo sveikintis ir reikšti kiekvienam širdingus linkėjimus, ant galo visi žaidė ir linksminosi iki 2:00 v. ryto. Po tam visi ėjo namo linksmai laiką praleidę ir sulaukę Naujų Metų. Daugiaus tokių balių ir vakarėlių! Valio!

Valgęs ir Gėręs.

DAYTON, OHIO.

LDKS. 6 kp. susirinkimas įvyks sausio 27 d. 2-rą valandą po pietų, šv. Kryžiaus parapijos lietuvių svetainėj. Nariai dalyvaukit ir naujų atsiveskit.

Pirm. J. A. Tulauskas.

SUVAŽIAVIMAS

LDKS. New Yorko ir New Jersey apskričio metinis suvažiavimas įvyks sausio 20 d., 1924 m., 1-mą val. po pietų, šv. Jurgio dr-jos svetainėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Brangūs vienminčiai, kadangi šis viršminėtas suvažiavimas yra metinis, kur bus renkama nauja apskričio valdyba; bus daromi nauji plenai 1924-tiems metams ir namo reikalai bus apkalbami. Tai-gi gerb. kuopų prašome prisiųsti atstovų kodaugiausia su geriausiais sumanymais. Katros kuopos iš svarbios priežasties negalėtumėte atstovų prisiųsti, tai nors raštiškai prisiųskite savo sumanymus. Meldžiame nesivėluoti.

Pirm. P. J. Kyrius,
Rašt. J. Šereika.

STRAIPSNIS 50.

VAIKSTINĖJIMAS.

Nėra paskirto laiko, kada kudikis turėtų pradėti vaikščioti. Tai priklauso nuo jo abelno augimo, o ypač sąnarių. Abelnai kalbant, kudikis turėtų pradėti eiti apie metus laiko — bet nekurie pradeda dar vėliau.

Šiame dalyke svarbiausia yra atminti, kad nereikia raginti kudikį vartoti savo sąnarius jei tie nėra perstiprus. Nėra jokios naudos jei kudikis pradės vaikščioti anksti, ir ankstumas nerodo jo protiško išsivystymo. Nekurios motinos verčia kudikius anksti vaikščioti, nes joms smagu arba gali pasigirti kaimynėms. Bet tokis paprotimas yra labai neišmintingas ir gali pažeisti kudikį.

Gamta pati gali geriausia nuspręsti, kada kudikiui reikia vaikščioti. Kada kudikis pajunta užtektinai spėkos, jis pats bandys eiti, bet prieš to nereikia jo raginti. Jei po dvylikto mėnesio jis nemano bandyti, tai pasitark su gydytoju.

Tavo kudikis gerai gyvuos ir nuolatos augs stipryn ir vikryn jei duosi geriausią priežiūrą ir maistą. Vikri ir stipri sveikata yra dalis daugelio tukstančių vaikų, kurie buvo išauklėti ant Eagle Pieno, kaip dėkingos motinos liudija. Šioms motinoms nėra geresnio maisto ir paseknių kaip Eagle Pienas. Saugų sakyti, kad daugiau vaikų tapo išauklėta ant Eagle Pieno, negu ant visų kitų dirbtinų maistų kruvon sudėtų.

Neeksperimentuok su kudikiu darinėjant abejotiną maistą. Borden's Eagle Pienas yra sveikas kudikių maistas, nes jame nieko kito nėra apart gryno pieno ir gryno cukraus. Nėra jokių abejonių apie jo grynumą arba puikias pasekmes. Gydytojai rekomendave Eaglę Pieną tukstančiems ir tukstančiems kudikių, kurie buvo nedaugke ir menki. Eagle Pienas yra lengvai suvirškomas ir puikėsnis kudikių penėjime.

Skaityk šitas straipsnelis kas savaitę ir pasidėk atsiėmai.

KULTUROS VAJUS

Dešimtukų Vajaus Užbaiga.

Pradėti naują darbą, nepabaigus senojo, yra negerai. Federacija praeitą pavasarį buvo surengusi "Dešimtukų Vajų." Vasaros laike sunku buvo kas nors žymaus padaryti. Tad Federacijos Kongresas atidėjo Dešimtukų Vajaus užbaigą iki Naujų Metų.

Jau buvo Federacijos Centro skelbiamos to Vajaus pasekmės. Buvo skelbta, kad su senaisiais metais tas darbas pabaigiamas. Paskelbus, kad kolonijos atsiskaitytų iš surinktų aukų, Federacijos Centras gauna laiškų su prašymais, kad dar palaukt, nes įgaliotieji kolonijose veikėjai nesuskumba surinktį išdalytas knygeles. Nesurinkus, negalima daryti laimėjimų traukimo.

Tad Federacijos Sekretoriatas šiuomi skelbia visoms kolonijoms, Fed. skyriams, draugijoms ir atskiriems veikėjams paskutinį kartą štai ką:

Su Naujais Metais Dešimtukų Vajus, kaip buvo skelbta, jau yra pabaigtas. Visiems paėmusiems kvitas, duotlama yra laikas iki 1 vasario 1924 metų, kad iki to laiko pristatytų pinigus ir kvitų galus Federacijos Sekretoriatui (2201 West 22-nd Street, Chicago, Ill.). Neprisiuntusieji iki 1 vasario dienos į laimėjimų traukimą ir laimėjusių kontestą skaičių neįeis. Ne gi galima laukti dar iki kito pavasario.

Tad su dešimtukų vajum prašom atsiminti: jau jis užbaigtas; iki 1 vas. reikia viską pristatyti Sekretoriatui. Viens kitą paraginkite. Ateina kitas darbas, tai jam paliuosuokite vietos.

Visiems tame vajuje pasidarbavusiems nuoširdų ačiū tariame. O kieno bus laimė, tam ir dovanos.

Naujas Didelis Darbas.

Federacijos Kongresas įsakė Valdybai moksleivių ir Tautos apšvieta rūpintis per visus metus. Kultūros Vajus turėjo tęstis per visus metus. Tuojaus po Kongreso buvo pradėtas darbas. Sudaryti tapo planai, surengtas maršrutas, važinėjo kalbėtojas.

Bet pradėtas ir gražiai ėmęs vystytis darbas nutrūko ne del Federacijos Centro kaltės. Vienas žmogus, svečias iš Lietuvos, savo sutarties neišpildė, nuo apsiimto darbo atsisakė. Mūsų darbas rėmėsi ant jo duotojo žodžio. Jam pasišalinus, visas darbas kuotik nesugriuvo. Prisėjo ieškoti kitų būdų, daryti naujus planus. Per tai susigaišino laiko mažne pusė žiemos. Ir dabar su Naujais Metais tas darbas tapo atnaujintas.

Pirmieji atnaujinto Kultūros Vajaus žingsniai parodė didelį pasisekimą. Per tris dienas trijose kolonijose, padaryta **trys tūkstančiai dolerių.** Jeigu visur su tokiu pasišventimu ir suprątimu veikėjai pasitiks tą reikalą, jeigu kiekviena kolonija padarytų po 1,000 dol., tuomet iš 120 kolonijų susidarytų **$120,000.00.** Arba kitaip sakant mūsų apšvietos reikalai taptų aprūpinti kokiems 5 metams. Jei tiek nebus, bus mažiau, bet bus. Nes reikalas yra didelis, ašarotas vargas mumis verčia. Kultūros reikalais susirūpinti.

Fed. Sekretorijatas.

MOKINKITĖS ANGLIŠKAI

20 lekcijų 5 doleriai. Utarninko ir petnyčios vakarais nuo 7:30 iki 9:30. Prasidės sausio 15, 1924. THE UNION, 48 Boylston St., Boston, Phone Beach 0123.

VIETINĖS ŽINIOS

VYČIŲ VAKARAS.

L. Vyčių 17 kuopos parengtas vakaras, sausio 13 d. pobažnytinėj svetainėj iš visų atžvilgių puikiai nusisekė. Tapo suvaidinta P. Vaičiūno 3-jų veiksmų pjesa, "Pražydo Nuvytusios Gėlės." Tas veikalas bene pirmu kartu tapo vaidintas Amerikoje, nes yra naujai išleistas. Jį iš Lietuvos parvežė kuopos narys P. Milius. Vaidinime dalyvavo šie asmenys: Vainoro, gydytojo rolėje — V. Medonis, Vainorienės, jo motinos—C. Sadauskaitė, Jono Putino, inžinieriaus — K. Povilaitis, Stasės Beržinskaitės, gydytojo sužiedotinės — M. Žukauskaitė, Vilkieńės, jos tetutulės — M. Grilevičiutė, Jonės Norkaitės, agronomės — St. Motiejūnaitė, Ievutės, Beržinskaitės, tarnaitės — Z. Žukauskaitė, Jokūbo Pilviekio, gydytojo tarno — V. T. Savickas.

Veikalėlis gražus, pilnas švaraus humoro, gi dar gabiai ir gyvai suvaidintas, padarė gražaus įspūdžio ir gardžiai publiką prijuokino. Nors vaidintojams nei vienam nėra ko prikišti, bet reikia pažymėti, jog Z. Žukauskaitė ir V. T. Savickas savo tarnaitės ir tarno rolėmis ypatingai mokėjo publiką prijuokinti. Užteko tik jiems pasirodyti scenoje, kaip publika prukštavo iš juoko.

Vakarą vedė Petras Milius. Įžanginę prakalbą pasakė gerb. klebonas K. Urbonavičius, apibudindamas Vyčių organizacijos reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime. Pertraukose akompanuojant varg. M. Karbauskui po keletą dainelių sudainavo St. Motiejūnaitė, A. Raudeliūnaitė, St. Paura ir Magdė Grybaitė, pianu pritariant jos sesutei Onutei. Publikai dainavimas taip patiko, kad visi dainininkai turėjo "ekstra" dainelę pridėti. P-lė O. Raudeliūnaitė iš Brightono pirmą sykį ant mūsų estrados dainavo ir daugelį nustebiso savo gana gražiu, nors dar nedaug lavintu balseliu.

Gale, Stasys Paura pasakė moterims monologą apie amerikoniškas madas, kurio iš žingeidumo ir visi vyrai klausė, na, žinoma, ir kvatojo.

Publikos buvo pilna svetainė. Skirstėsi linksmame ūpe. Kuopai beabejo ir pelno liks.

Vyčių Draugas.

PRAMOGA

Ateinančią nedėlią sausio 20 d. pobažnytinėj salėj vakare įvyks pramoga rengiama Pil. Blaivininkų 49 kp. Programą išpildys Marijos Vaikeliai iš Norwood'o. Programas nepaprastai indomus, todel visi atsilankykite. Įžanga 30c. ir 25c.

Rengėjai.

ATYDA

Lietuvės moterys, yra dabar labai gera proga išmokti angliškos kalbos. Lekcijos yra duodamos kas panedėlį ir seredą nuo 1:30 iki 3:30 po pietų Hawes Hall mokyklioje ant Broadway tarp F ir Dorchester gatvių. Kaip atsiranda daug moterų tarp mūsų lietuvių kurios nemoka angliškai tai kaip tik ir yra dabar gera proga prasimokinti ir pašvęsti tas kelias valandas ant to tikslo ir ne per kurį laiką pamatysite kiek jums daug naudos atneš.

REIKALINGI

REIKALINGAS geras, atsakantis duonkepys. Darbas ant visados tinkamam darbininkui. Atsišaukite: A. [illegible]ro, Mass. (10)

VARAPIOKAS, 50 Oak St., Middleboro, Mass.

DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
DANTISTAS
Tel. Brockton 5112—W.
(Kampas Broad Street)
705 Main St., Montello, Mass.

Tel. So. Boston 870
J. MACDONELL, M. D.
Kalba suslietuvėjusi ir lietuviškai.
OFISO VALANDOS:
Rytais iki 9 val. Po pietų nuo 1—3.
Vakarais nuo 6 iki 9.
520 Broadway, So. Boston.

Tel. So. Boston 838
LIETUVYS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
Laikinai perkėlė ofisą po No. 435 BROADWAY, So. BOSTON, MASS.
Ofiso Valandos:
Nuo 10 iki 12:30 ryte ir nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. vak.
Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėliomis.

16 Metų South Bostone
DR. H. S. STONE
AKIŲ SPECIALISTAS
590a W. BROADWAY
VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

Tel. So. Boston 4000
DR. J. C. LANDŽIUS
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
506 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Kampas G St. ir Broadway)
VALANDOS: 9—11, 2—4, 7—9

J. P. LANDERS CO.
Plumbing, Heating and Gas Fitting
Visi užsakymai išpildomi greitai ir prieinama kaina.
265 Bowdoin Street,
Meeting House Hill, Dorchester
Tel. Dor. 3364. Res. Granite 2631-M

DAILUS PAVEIKSLAI KURIUOS PADARO FOTOGRAFAS
JURGIS STUKAS
453 WEST BROADWAY,
South Boston, Mass.
Padarom didelius paveikslus. Užlaikom visokios rušies rėmus.
Telephonas: South Boston 464—J.

ŠTAI KĄ MUMS RAŠO:

Sergu jau 6 metai ir niekas negelgelbėjo. Gavau progą bandyti jusų sutaisytų žolių No. 303, tai jos man labai gelbsti. Cion prisiunčiu pinigų vėl ant vieno pakelio No. 303.

Anthony Morrison,
Simpson, Pa.

Tokių ir kitokių laiškų gauname šimtus kad žmonės geriau pasiganėdina su žolėmis, negu su specialistais. Mes užlaikome virš 600 rušių žolių ir sutaisome nuo visokių ligų. Atsiųsk 10c. o gausi žolių katalogą. Reikalaujame agentų visose apygardose.

Musų žolės yra gryna lietuviškos su lietuviškais ir angliškais nurodymais.

M. ŽUKAITIS,
449 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

GERAS VARGONININKAS
žinantis savo amatą nuo A iki Z. Kuriam 1 šgerb. klebonų bučiau reikalingas teiksitės atsišaukti pas "Darbininkus" "Z. Z." 366 Broadway, So. Boston, Mass. (17)

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI
Boston, Mass.

Pirmininkas — Antanas Pastelis, 146 Bowen St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Martinus Knistautas, 4002 Washington St., Roslindale.
Protokolų Rašt. — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., South Boston.
Fin. Raštininkas — Juozas Vinkevičius, 906 E. Broadway, South Boston.
Kasierius — Andriejus Zalieckas, 307 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Aleksandra Jainokas, 115 Granite St., So. Boston, Mass.
Draugystė D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus ant pirmos sekmadienio kiekvieno mėnesio po No. 394 Washington St., Boston, Mass., 2-ros valandą po pietų. Atsilankant atsivesk su savim naujų narių prie mūsų draugijos priraštų.

JAU METAS UŽSISAKYTI 1924 METAMS

didžiausias ir pigiausias visuomenės ir politikos dienraštis

"LIETUVA"

"LIETUVA" nepartinis 8 puslapių dienraštis, skiriamas Lietuvos nepriklausomybės gynimo, jos stiprėjimo ir visuomenės kultūrinio brendimo reikalams.

"LIETUVA" seka ir nagrinėja Lietuvos vidaus ir užsienio, taip pat ir kitų valstybių politiką.

"LIETUVA" duoda rimtų straipsnių iš visų gyvenimo sričių.

"LIETUVA" deda daugiausia žinių iš Lietuvos, iš visų lietuvių išeivių kolonijų ir iš užsienių gyvenimo, ir telegramų iš viso pasaulio.

Tik "LIETUVOJE" dedama valdžios įsakymai, pranešimai, kurinos būtinai privalo žinoti valdžios ir privatinės įstaigos ir visi piliečiai. Taip pat spausdina visų draugijų ir organizacijų trumpus pranešimus.

"LIETUVA" spausdina apysakų, feljetonų, eilėraščių, ir t. t., skiria savo skiltyse vietos muzikos ir teatro reikalams.

"LIETUVOS" prenumerata: Lietuvoj metams kainuoja 36 litai, pusei metų — 18 litų, 3 mėn. — 9 litai, 1 mėn. — 3 litai. Atskiro n-rio kaina 20 centų. Užsieny metams 72 litai, pusei m. —36 lt., 3 mėn. 18 litų. (10 litų = 1 dol.)

"LIETUVOS" prenumerata ir privatiniai skelbimai apmokama iš kalno. Petito eilutė prieš tekstą 1 lt. 60 centų, po teksto — 80 centų ir tekste — 2 litu 40 centų.

Atskirų pardavinėtojų domei. "Lietuvą" galima užsisakyti didesnį egzempliorių skaičių ir pardavinėti: atskirais, n-riais, pasiliekant uždarbiui, susitarus, nuošimtį. Atskirų n-rių pardavinėtojai atsiskaito su Administracija kas du mėnesiai.

"LIETUVA" labiausiai išsiplatinęs dienraštis Lietuvoje ir užsieniuose; turi daugiausia įvairiausių skelbimų.

Laikraščiui užsakymus ir skelbimus drauge su pinigais siųskite šiuo adresu:

KAUNAS, KANTO G-VĖ NR. 14, "LIETUVOS" ADMINISTRACIJAI.

Prašome gerbiamuosius prenumeratorius, agentus iš anksto užsisakyti arba panaujinti užsakymus 1924 metams, kad neapsunkinus Administr. ir kad tuoj po Naujųjų Metų be pertraukos gavus dienraštį.